

ЗАМОНАВИЙ ТИББИЁТДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ

Махмудова М., 108-гуруҳ, Даволаш иши факультети

Илмий раҳбар: Нодирова М.Р

ТошПТИ, Ўзбек тили ва адабиёти, рус ва латин тиллари кафедраси

Мавзунинг долзарблиги: Ҳар бир макон, замон ва даврнинг ўзининг талаблари, шарт-шароитлари ва бажарилиши шарт бўлган вазифалари бўлади. Бундай талаблар ва вазифалар инсон фаолиятининг ҳар бир жабҳасида ўз кўринишига эга, аммо уларнинг умумлаштирувчи, шу даврнинг асосий концепцияси ҳам албатта мавжуд. XXX-асрнинг ана шундай кенг қамровга эга, барча соҳаларни бирлаштирувчи ғоя -бу инноватцион технологиялардир.

Ишнинг мақсади: Бутун дунёда тиббиёт соҳасида амалга оширилаётган инновацион технологияларни ўрганиш ва уларнинг амалиёти хусусида маълумот бериш.

Ишнинг амалий аҳамияти: Бу йўналишда қилинаётган барча сайи-ҳаракатлар ўз самарасига эга ва баъзан шундай янгиликлар қилинмоқдаки, улар инсон ақлини озгина шошириб ҳам қўяди. Шундай янгиликлардан бир нечтасини қуйида келтириб ўтамиз.

1. Сунъий ва 3d форматида ишлай оладиган мушаклар. Бу янгилик бизга япон олимлари томонидан тақдим этилди. Унга кўра сунъий тарзда етиштирилган мушак тўқимаси инсон организмига ўтказилган ва олимлар томонидан тананинг ўша қисмида жойлашган асаб тўқимаси якунлари билан бирлаштирилган. Ва натижада бу мушаклар табиий мушак тўқимаси каби ҳаракатлана олиш ҳусусиятига эга бўлган.

2. XX аср вабоси деб тан олинган касаллик-гиёҳвандлик. Бу касалликни даволаш жараёнида махсус препаратлар қўлланилади. Уларнинг қабул вақти ва дозаси озгина ўзгарса беморда ҳуружлар кузатилади. Буни олдини олиш мақсадида янги имплантатлар ўйлаб топилди.

3. Яна бир янгилик - бу жарроҳ роботлар. Улар жуда мураккаб ва юқори аниқликни талаб этувчи жарроҳлик оператсияларида қўлланилади. Шундай роботлардан бири- бу “Давинчи” бўлиб, у ҳозирда дунёнинг илғор давлатлари клиникаларида онкология билан касанланган беморларда ўсимта ва метастазларни олиб ташлашда қўлланилмоқда.

Мустақиллик йилларида тиббиётга инноватцион технологияларни интеграция қилишга давлат миқёсида эътибор берилмоқда. 2018йил 2 августда Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимига инновацион бошқариш моделини киритиш” тўғрисидаги қарори қабул қилинди. Унда Ўзбекистонда инновацион соғлиқни сақлаш миллий палатаси ташкил этилиши тўғрисида гап боради. Ва шу соҳадаги яна бир эътиборга молик ҳодиса 2019 йил 19 июнь куни Тошкент шаҳрида бўлиб ўтди. Бу Ўзбекистон инновацион соғлиқни сақлаш миллий палатасининг биринчи халқаро форуми. Швеция, Буюкбритания, Эстония, Россия, Ҳиндистон ва бошқа давлатлар мутахассислари бу форум иштирокчиларига айландилар.

Хулоса: Юқоридаги фикр ва ҳодисалардан ҳулоса қилиб айтиш мумкинки, тиббиётда инновацион технологиялар ҳозирги давр талабидир. Уларнинг шу соҳадаги ўрнига аниқ ва тўлиқ баҳо бериш қийинчилик туғдиради. Аммо бир нарса аниқки ИТ технологиялари ҳар бир соҳанинг юксак тараққий этишига катта ҳисса қўшади. Шу сабабдан уларни мукамал билиш ва ҳаётга тадбиқ эта олиш ўзини ҳурмат қилган ҳар бир мутахассис учун зарур!

Адабиётлар рўйхати:

1. Шойимова, Шохиста, Кахрамон Хаитов, and Акмал Рахматуллаев. "Вопросы эффективности проектных технологий обучения в медвузах." Актуальные проблемы обучения социально-гуманитарных наук в медицинском образовании 1.1 (2023): 447-456.
2. Aliev, M. M., A. Yu Razumovsky, and T. T. Narbaev. "Modified proctoperineoplasty in anorectal malformation in children." Russian Journal of Pediatric Surgery, Anesthesia and Intensive Care 9.3 (2019): 33-42.
3. Хамдамов, Б. З., Т. А. Аскарлов, and И. Б. Хамдамов. "УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОВ КОМПЛЕКСНОГО ЛЕЧЕНИЯ ГНОЙНО-НЕКРОТИЧЕСКИХ ПОРАЖЕНИЙ НИЖНИХ КОНЕЧНОСТЕЙ ПРИ САХАРНОМ ДИАБЕТЕ." Журнал теоретической и клинической медицины 1 (2015): 74-77.
4. Mirzakhidovich, Jafarov Khasan, Tursumetov Abdusattar Abdumalikovich, and Akhmedov

- Akhmat Ibrogimovich. "Prevention of Postoperative Wound Complications in Rappeded Abdominal Hernia." Annals of the Romanian Society for Cell Biology (2021): 6473-6484.
5. Агзамова, Махмуда Набиевна. "РАННЕЕ РАСПОЗНАВАНИЕ И ОПТИМИЗАЦИЯ СЕПСИСА." Medical sciences (2019): 10.